

Skøn, digitalisering og retssikkerhed

Hanne Marie Motzfeldt, Center
for Informations- og
innovationsret

UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Nogen gange skal man altså starte med idealet ...

§ 3. Den lovgivende magt er hos kongen og folketinget i forening. Den udøvende magt er hos kongen. Den dømmende magt er hos domstolene.

Hvad mener jeg med ægte og uægte skøn?

Ægte skøn

- Givet af lovgiver til forvaltningen for at sikre, at der foretages en helt konkret vurdering og afvejning i den enkelte sag

Uægte skøn

- Givet af lovgiver til forvaltningen af andre årsager, eksempelvis tidsnød, bevidst uklarhed under forhandlinger, manglende viden mv.

MEN skønsmæssige bemyndigelser bliver en (større) *retsikkerhedsmæssig og demokratisk* udfordring i den digitale forvaltning, fordi:

Domstolene prøver nødig skønnet og det gælder også

... ombudsmanden er tilbageholdende med at udtale sig om den konkrete afvejning af de lovlige hensyn over for hinanden og det resultat, som myndigheden herefter er kommet frem til.

Hvis bedømmelsen bygger på særlig fagkundskab, vil ombudsmanden normalt ikke kunne efterprøve sådanne vurderinger.

Kilde:

https://www.ombudsmanden.dk/ombudsmandensarbejde/ombudsmandens_proces/rammerne_for_ombudsmandens_arbejde/

Hvis skønnet er prøvelsesresistent og teknologien ofte black box for sagsbehandleren

Bevisskøn

... I Horsens Kommune har vi taget de første skridt på rejsen med at drage nytte af denne hjælpende hånd ved at kombinere flere teknologier.

Eksempelvis arbejder vi lige nu på området for socialt bedrageri:

En selvbetjeningsløsning til borgere som har observeret noget mistænksomt

RPA** anvendes til at hente relevant data om den indmeldte borger

ML*** software gennemser dataene og foretager en vurdering

Sagsbehandleren bliver bedt om at tage over og afgøre sagen

Sagsbehandleren giver herefter feedback til ML på dens vurdering af sagen for at forbedre den fortsatte udvikling af ML'en

Kilde: <https://os2.eu/blog/skal-vi-dele-ai>

Fagkyndigt skøn

. i fremtiden vil intelligente it-systemer hjælpe med kampen ved at give kommunernes sagsbehandlere forslag til effektive veje tilbage på job baseret på andre danskeres erfaringer.... Projektet er bl.a. baseret på kunstig intelligens-værktøjer fra Microsoft og skal udvikle et system, som aflæser mønstre i data fra tusindvis af borgere og sagsbehandlere ved hjælp af data mining. Systemet vil på baggrund af data blive i stand til at levere anbefalinger til den enkelte sagsbehandler og borger.

Samtidig skal EcoKnow gøre det nemmere for sagsbehandlerne at håndtere ændringer i lovgivningen og foreslå nye planer baseret på de mange data fra kommunens tidligere sager. Det vil potentielt give besparelser for kommunerne, hvor sagsbehandlerne vil opleve både hurtigere og bedre systemer.

Kilde: <https://www.kmd.dk/Indsigter/Kunstig-intelligens-skal-hjaelpe-danskere-i-job>

Nogen, der har gennemskuet ...

... hvorfor jeg (med et drys af realisme) faktisk ser ganske valide argumenter for at rydde op (i det mindste) alle de steder, hvor vi har uægte skøn?